

PASIŪLYMAI DĖL PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJŲ NUSTATYMO IR KEITIMO

2017 m. d.

Pasiūlymus dėl projektų atrankos kriterijų nustatymo ir (ar) keitimo teikianti institucija:	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija
Veiksmų programos prioriteto numeris ir pavadinimas:	2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos 4 prioritetas „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“
Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas:	4.3.2. konkretus uždavinys „Padidinti energijos vartojimo efektyvumą šilumos tiekimo srityje ir namų ūkiuose“
Veiksmų programos įgyvendinimo priemonės (toliau – priemonė) kodas ir pavadinimas:	04.3.2-LVPA-V-111 „Katilų keitimas namų ūkiuose“
Priemonei skirtų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų suma, mln. Eur:	15,00
Pagal priemonę remiamos veiklos:	Neefektyviai biomasę naudojančių individualių katilų keitimas į efektyvesnes technologijas, naudojančias atsinaujinančių išteklių energiją (AIE) šilumos gamybai, namų ūkiuose, kurie nėra prijungti prie centralizuotai tiekiamos šilumos sistemos.
Pagal priemonę remiamos veiklos arba dalis veiklų bus vykdomos:	☐ Stebėsenos komiteto pritarimas veiklų ar jų dalies vykdymui ne Veiksmų programos teritorijoje gautas. Stebėsenos komiteto pritarimas reikalingas veiklų vykdymui: ☐ ne Lietuvoje, o kitose Europos Sąjungos šalyse (taikoma projektams, finansuojamiems iš Europos regioninės plėtros fondo arba Sanglaudos fondo); ☐ ne ES šalyse (taikoma projektams, finansuojamiems iš Europos socialinio fondo). Stebėsenos komiteto pritarimas nereikalingas, nes: x veiklos bus vykdomos Lietuvoje (arba ES šalyse, kai projektai finansuojami iš Europos socialinio fondo);

	☐ apribojimai veiklų vykdymo teritorijai netaikomi.
Projektų atrankos būdas (finansavimo forma finansinių priemonių atveju):	☒ Valstybės projektų planavimas ☐ Regionų projektų planavimas ☐ Projektų konkursas ☐ Tęstinė projektų atranka ☐ Finansinė priemonė

Teikiamas tvirtinti: ☒ SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS ☐ PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS <i>(Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų tipų.)</i>	Patvirtinta Stebėsenos komiteto 2017-07-11
Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:	1. Projektas prisideda prie <u>Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos</u>, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“, (toliau – Strategija) 99 punkte numatytų tikslų įgyvendinimo.
Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:	Vertinama, ar projektas prisideda prie Strategijos 99 punkte nurodyto tikslo – iki 2020 metų kiekvienais metais energijos suvartoti po 1,5 procento mažiau.
Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:	Nustatytas kriterijus padės įvertinti, ar projektas prisidės prie energetinio efektyvumo didinimo strateginės iniciatyvos kasmet iki 2020 m. 1,5 proc. padidinti energijos vartojimo efektyvumą.
Teikiamas tvirtinti: ☒ SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS	Patvirtinta Stebėsenos komiteto 2017-07-11

<p>KRITERIJUS</p> <p>☐ PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS</p> <p><i>(Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų tipų.)</i></p>	
<p>Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:</p>	<p>2. Projektas atitinka <u>Energijos vartojimo efektyvumo veiksmų plano</u>, patvirtinto Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. 1-149 „Dėl Energijos vartojimo efektyvumo veiksmų plano patvirtinimo“, (toliau – EVEV planas) nuostatas.</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:</p>	<p>Vertinama, ar projektas, projekto veiklos ir projekto vykdytojas atitinka EVEV plano 3.2 punkte „Energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės namų ūkių sektoriuje“ 3.2.7 lentelėje „2014–2020 metų periodo ES struktūriniai fondai (Katilų keitimas namų ūkiuose)“ numatytą projektą, projekto veiklas ir projekto vykdytoją.</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:</p>	<p>Projektų atrankos kriterijus nustatomas vadovaujantis strateginio planavimo dokumentu - EVEV planu. Pagal šį kriterijų atrinktas projektas labiausiai prisidės prie minėtame strateginiame dokumente numatyto priemonės tikslo bei planuojamų rezultatų pasiekimo. Taip pat projektas atitiks EVEV plane numatytą finansuojamą veiklą ir projekto vykdytoją. Atrinkus projektą, atitinkantį šio strateginio planavimo dokumento nuostatas, bus sudarytos sąlygos vartotojams individualiuose namų ūkiuose, neprijungtuose prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemos, atnaujinti neefektyvias šildymo sistemas, naudojančias atsinaujinančių energijos išteklių energiją šilumos gamybai. Naudojant modernesnes ir tausesnes technologijas bus užtikrinamas darnus energijos išteklių naudojimas, padidintas energijos vartojimo efektyvumas bei sumažinta oro tarša dėl į aplinką išmetamų kietųjų dalelių ir kitų taršių medžiagų.</p>

	<p>Pagal nustatytą kriterijų atrinktas ir įgyvendintas projektas prisidės prie 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 4.3 investicinio prioriteto „Energijos vartojimo efektyvumo, pažangaus energijos valdymo ir AIE vartojimo viešosiose infrastruktūrose, įskaitant viešuosius pastatus ir gyvenamųjų namų sektorių, rėmimas“ 4.3.2. konkretaus uždavinio „Padidinti energijos vartojimo efektyvumą šilumos tiekimo srityje ir namų ūkiuose“ įgyvendinimo.</p>
<p>Teikiamas tvirtinti: ☐ SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS ☒ PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS <i>(Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų tipų.)</i></p>	<p>☒ Nustatymas ☐ Keitimas</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:</p>	<p>3. Fizinio asmens įgyvendinamo projekto metu diegiamos energetiškai efektyvesnės ir mažesne aplinkos oro tarša pasižyminčios technologijos.</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:</p>	<p><i>Šis kriterijus taikomas fiziniam asmeniui, gausiantis finansavimą, atrinkti.</i> Vertinama, ar fizinio asmens projekto įgyvendinimo metu būstui šildyti diegiamos energetiškai efektyvios ir aplinkos oro taršos atžvilgiu patraukliausios technologijos. Pagal šį atrankos kriterijų:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aukštesnis balas bus skiriamas, jei neefektyvūs biokurą naudojančios katilai namų ūkiuose keičiami šilumos siurbliais; - žemesnis balas bus skiriamas, jei neefektyvūs biokurą naudojančios katilai namų ūkiuose keičiami naujais biokurą naudojančiais katilais.

	<p>Tipinio kieto kuro katilo naudingumo koeficientas yra apie 0,85 (šildymui tenka 85 proc. energijos, o 25 proc. šilumos energijos netenkama per kaminą, katilo korpusą ir nepilnai sudegusius pelenus), o vidutinės klasės šilumos siurblio naudingumo koeficientas yra 3.0. Tai rodo, kad šilumos siurbliai veikia efektyviau – naudodami tą patį kiekį kuro, pagamina tris kartus daugiau energijos, taip pat mažiau teršdami aplinką.</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:</p>	<p>Europos Komisijos teigimu, siekiant efektyvaus energijos vartojimo yra galimybė rinktis šilumos siurblius, šildymą saulės energija, geoterminį šildymą arba atliekinės šilumos panaudojimo sistemą. Prioritetas teikiamas šilumos siurbliams, kadangi šis patalpų šildymo būdas neteršia aplinkos oro kietosiomis dalelėmis ar kitomis taršiomis medžiagomis ir atitinkamai šilumos siurbliai vieną elektros energijos vienetą gali paversti trimis ar daugiau šilumos ar vėsumos vienetų.</p>
<p>Teikiamas tvirtinti:</p> <p>☐ SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS</p> <p>☒ PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS</p> <p><i>(Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų tipų.)</i></p>	<p>☒ Nustatymas</p> <p>☐ Keitimas</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:</p>	<p>4. Fizinio asmens įgyvendinamas projektas prisideda prie <u>Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos</u> (toliau – Strategija), patvirtintos 2015 m. balandžio 16 d. LR Seimo nutarimu Nr. XII-1626, 49 punkte nustatyto tikslo oro kokybės apsaugos srityje – užtikrinti, kad Lietuvoje į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis neviršytų tarptautiniuose ir ES teisės aktuose nustatyto kiekio, oro teršalų koncentracija aplinkos ore neviršytų žmogaus sveikatai ir aplinkai nepavojingų aplinkos oro užterštumo lygių, įgyvendinimo.</p>

<p>Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:</p>	<p><i>Šis kriterijus taikomas fiziniams asmenims, gausiantiems finansavimą, atrinkti.</i> Vertinama namų ūkio registracijos vieta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jei namų ūkis registruotas viename iš Lietuvos miestų, jam skiriamas aukštesnis balas; - jei namų ūkis registruotas kitose Lietuvos vietovėse, jam skiriamas žemesnis balas.
<p>Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:</p>	<p>Prie Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos 49 punkto įgyvendinimo prisideda įvairios energijos vartojimo efektyvumą didinančios priemonės, pvz. „Katilų keitimas namų ūkiuose“. Didžiausią naudą tokių priemonių įgyvendinimas sukurtų miestuose, kuriuose didėja iš energetikos įrenginių išmetamo sieros dioksido ir iš transporto priemonių išmetamo azoto dioksido koncentracija. Dėl kietojo kuro, įskaitant ir biokurą, naudojimo namų ūkių šildymo įrenginiuose šildymo sezono laikotarpiu vis dažniau viršijamos aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis, benzpirenu normos. Šie įrenginiai į aplinką išmeta lakiuosius organinius junginius, sieros dioksidą ir kt. teršalus. Siekiant įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumą didinančias priemones ir maksimaliai sumažinti neigiamą poveikį aplinkai arba išlaikyti žemą oro taršos lygį, skatinamas šildymo sistemų atnaujinimas visuose Lietuvos miestuose suteikiant aukštesnius balus.</p>
<p>Teikiamas tvirtinti:</p> <p>☐ SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS</p> <p>☒ PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS</p> <p><i>(Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų)</i></p>	<p>☒ Nustatymas</p> <p>☐ Keitimas</p>

<i>tipų.)</i>	
Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:	5. Skatinami mažas pajamas gaunantys namų ūkiai
Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:	<p><i>Šis kriterijus taikomas fiziniams asmenims, gausiantiems finansavimą, atrinkti.</i></p> <p>Vertinama, ar namų ūkis priskiriamas mažesnes nei vidutinės pajamas gaunančių namų ūkių kategorijai. Tiksliai pajamų suma, tenkanti namų ūkiui ir atitinkanti šio kriterijaus reikalavimus, nustatoma vadovaujantis Lietuvos Statistikos departamento informacija. https://osp.stat.gov.lt/, kuri bus detalizuota projektų finansavimo sąlygų apraše. Mažesnes nei vidutinės pajamas gaunantiems namų ūkiams bus skiriami papildomi balai.</p>
Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:	<p>Europos Parlamentas 2016 m. liepos 15 d. pranešime dėl ES šildymo ir vėsinimo strategijos ragina valstybes nares imtis tikslinių priemonių, kuriomis būtų stipriai skatinama gerinti energijos vartojimo efektyvumą ir plačiau taikyti paramą atsinaujinančiųjų šaltinių energijos naudojimui mažas pajamas turinčiuose ir pažeidžiamuose namų ūkiuose. ES darnaus vystymosi strategijos prioritetai yra: klimato kaita ir švari energijos gamyba (t. y. tokia energijos gamyba, kai į aplinką išmetama nedaug teršalų, įskaitant ir šiltnamio efektą sukeliančias dujas), darnus transportas, darnus vartojimas ir gamyba, gamtos išteklių apsauga ir valdymas, visuomenės sveikata, socialinė įtrauktis, demografija ir migracija, skurdas pasaulyje ir darnaus vystymosi iššūkiai. Atsižvelgiant į šiuos ES darnaus vystymosi strategijos prioritetus, Nacionalinėje darnaus vystymosi Strategijoje suformuluoti prioritetai – tausojantis vartojimas ir vystomasis bendradarbiavimas. Nacionalinėje darnaus vystymosi strategijoje nurodoma, kad šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir teršalų į atmosferą išmetama dėl vis dar labai neefektyviai naudojamų šiluminės energijos, pasenusių šilumos tiekimo sistemų, keliamas tikslas didinti energijos taupymą ir vartojimo efektyvumą. Platesnis atsinaujinančių energijos išteklių (vėjo, saulės, vandens, biomasės, žemės gelmių energijos) naudojimas energetikoje sudarys galimybę sumažinti iškastinio organinio kuro naudojimą ir su tuo tiesiogiai susijusią oro taršą, mažės ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų. Atsižvelgiant</p>

	į tai, kad geresnės kokybės šilumos katilai turi didesnį naudingumo koeficientą ir didina energijos vartojimo efektyvumą, siekiama sudaryti sąlygas mažas pajamas gaunantiems asmenims atnaujinti šildymo sistemas, tokiu būdu mažinant socialinę atskirtį ir prisidėti prie darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo.
--	---

Viceministras
(ministerijos atsakingo asmens pareigų pavadinimas)
(vardas ir pavardė)

_____
(parašas)

Vidmantas Macevičius